

EEN RECTIFICATIE.

Op dezelfde dag, dat het vorige nummer 31 van Gemerts Heem verschenen was, kwam er bij het Secretariaat een aanmerking binnen op het artikel, dat de hr. J. Rooijackers schreef over de gemeenteontvangers in 1786 en sedert 1809.

De hr. Chr. van Schijndel uit de Berglarenstraat schreef namelijk, dat de lijst niet volledig was, omdat daarin de naam van J. Bots ontbrak.

Een gelukkige reactie en een bewijs, dat er belangstelling bestaat voor dergelijke artikelen. Het schrijven van de heer van Schijndel werd doorgegeven aan de hr. Rooijackers die antwoordde als volgt:

Zoals u terecht opmerkt, is er in de publicatie in Gemerts Heem Nr. 31 over Gemeente-Ontvangers in 1786 en sedert 1809 in Gemert een omissie geslopen.

Er staat vermeld: Van 1904-1924 was gemeente-ontvanger S.P.K.Th. Bijvoet enz....., dit moet zijn;

Van 1904-1924 was gemeente-ontvanger J. Bots, overleden 4-1-24, oud 65 jaar, gehuwd met Johanna Catharina Colen; hij woonde Binderseind C 105(nu 24) en was ook organist van de St. Janskerk.

Van 1924-1931 was gemeente-ontvanger S.P.K.Th. Bijvoet oud 65 jaar en gehuwd geweest met D.J.M.v. Kemenade; hij woonde Binderseind C 108.

J. Rooijackers.

DE VIJFDE BOERDERIJENDAG TE MAASTRICHT OP 18 MEI 1968.

Sinds het jaar 1960 bestaat er een Stichting Historisch Boerderij-onderzoek met de bedoeling, oude, historische boerderijen te bewaren, event. te restaureren, of zo dit niet mogelijk is, de boerderijen te beschrijven en in tekening te brengen. De Stichting is gehuisvest in een afdeling van het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem, waar, zoals u wellicht bekend is, de heer M. van der Wijst, Redacteur van Gemerts Heem, al sedert enige jaren als Conservator werkzaam is.

Van de 9000 boerderijen, die in ons land als monumenten geregistreerd staan, zullen er circa 3000 door restauratie kunnen worden behouden, waarvan er twee in Gemert

staan. Sedert 1960 zijn er 230 belangrijke oude boerderijen opgemeten, gefotografeerd en beschreven. Ook zijn er een groot aantal lichtdrukken en ander documentatiemateriaal aanwezig. Niet alleen de boerderijen apart, maar ook de wijze van groepering in dorpen en gehuchten vertegenwoordigen een stuk volkscultuur.

De Vijfde Boerderijendag in Maastricht werd georganiseerd om de deelnemers kennis te laten maken met de boerderijen in Zuid-Limburg, waarvoor in de namiddag onder deskundige leiding een excursie was georganiseerd langs de meest karakteristieke dorpen.

Deze Boerderijendag werd door een viertal leden van ons Bestuur meegemaakt. In de voormiddag werd door Drs. R.C. Hekker, stedenbouwkundige van de Rijksdienst voor Monumentenzorg, gesproken over het ontstaan van het Zuidlimburgse dorp, welk ontstaan is gelegen in de tijd na de Romeinse bezetting van dit land. Uit de minutieuze onderzoekingen van de laatste jaren is gebleken, dat meerdere dorpjes in een primitief stadium zijn blijven steken en een afgerond dorp of gehucht te zien geven. De dorpen ontstonden uit de laathoven (kleine boerderijtjes) van boertjes, die van hun heer afhankelijk waren. Oorspronkelijk waren deze personen horigen, die moesten werken voor hun heren, later kregen ze een eigen boerderijtje en moesten ieder jaar een bepaalde cijns aan hun vroegere heren betalen.

Ook in Gemert was dit het geval en er zijn hier een groot aantal huizen en akkers, waarvan de eigenaars een cijns moesten betalen aan de Kerk, aan het Armbestuur of aan de Latijnse School. Pastoor Poell herinnerde de mensen hieraan ieder jaar en er werd dan een of twee dagen zitting gehouden in het gasthuis, om de betrokken personen gelegenheid te geven de verschuldigde cijns te betalen.

De ontdekkingen van de stadsarchivaris van Sittard, de heer Offermans hebben bewezen, dat de middeleeuwse dorpen in Zuid-Limburg een nauwkeurig geregelde planologie hadden. Er waren bepalingen en verordeningen, die het Zuidlimburgse dorp beter regelden dan later ooit het geval was. Men maakte van de dorpen kleine vestinkjes;

hieromtrent advies uit te brengen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

Van de twee boerderijen, die in Gemert op de Monumenten lijst staan, is de Armerhoef mooi gerestaureerd; voor de restauratie van de tweede, De'n Blauwe Kei op Boekent is in de Raadsvergadering van Gemert op 29 aug. 1968 een bedrag beschikbaar gesteld van f 4500,-- als tegemoetkoming in de kosten, aan de restauratie verbonden. Laten we hopen, dat de restauratie binnen niet al te lange tijd kan doorgaan.

Zo ziet men, dat er ook vanuit onze Heemkundekring aandacht geschonken wordt aan hetgeen de Stichting Historisch Onderzoek Boerderijen beoogt.

M.H.J. Pennings.

LEDENVERGADERING VAN 30 OCTOBER 1968.

Op 30 oktober 1968 kwamen de leden van onze kring in vergadering bijeen in Hotel "De Kroon". Wegens ziekte kon onze Voorzitter, de hr. L. Bekkers niet aanwezig zijn en zo werd de vergadering geopend door de Secretaris, die de aanwezigen hartelijk welkom heette. Hij zei, dat door de heer W. Vos uit de Ruysenberghstraat en zijn zoon Peter een groot aantal gebouwen, oude kaarten enz. op dia's is vastgelegd, omdat vele daarvan zullen verdwijnen of al verdwenen zijn. Om maar één voorbeeld te noemen: er zijn in Gemert, de plaats van de wevers bij uitnemendheid, nog maar enkele huizen meer, waarvan men de vroegere weefkamer nog kan herkennen. Zo gaat het straks evenzo met de nu nog aanwezige typische boerderijen, oude gevels enz. Om later te kunnen weten, hoe deze geweest zijn, zijn deze dia's gemaakt. Het zou zeker aanbeveling verdienen om één of meer echte wevershuizen in stand te houden.

Daarna liet de Hr. Vos een groot aantal mooie dia's zien van allerlei soort gebouwen uit Gemert; ook een groot aantal oude aanzichtkaarten werd in beeld gebracht en vele oude foto's van personen en gebeurtenissen uit het verleden. Voorzover nodig werden deze van commentaar voorzien. De vertoning werd met veel aandacht gevolgd en vaak kwam er ook commentaar van de aanwezigen, wan-